

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

31 דצמבר 2019

תמ"ש 40673-08-19 פלוגית נ' פלוגי

בפני	כב' השופט פליקס גורודצקי
תובעת	פלוגית ת.ז. XXXXX
נגד	
נתבע	פלוגי דרכון XXXX

החלטה

לפניי תובענה לביטול פסק דין מיום 15.11.18 בתמ"ש 12843-09-18 שניתן בהליך לפי חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים) תשנ"א-1991 (להלן: "החוק"), במסגרתו נקבע כי בתם המשותפת של הצדדים ילידת 2016 (להלן: "הקטינה") תוחזר לאיטליה (להלן: "פסק הדין").

על פסק הדין הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי והערעור נדחה. בפסק הדין מיום 12.12.18 קבע בית המשפט המחוזי כי הקטינה תוחזר לאיטליה בתוך 14 יום וקבע את התנאים להחזרתה.

בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון, נדחתה אף היא והקטינה הוחזרה לאיטליה בהתאם לפסק הדין שניתן ע"י בית המשפט המחוזי.

ביום 19.08.19 הגישה האם את התביעה לביטול פסק הדין – היא התביעה שלפניי.

התובענה מבוססת, בין היתר, על טענות האם כדלהלן:

יש לבטל את פסק הדין הן נוכח מעשה המרמה של האב כלפי בית המשפט הכוללים עדות שקר, הן נוכח ראיות חדשות שהתגלו לאחרונה והן נוכח שיקולי צדק וטובת הקטינה, אשר בעקבות מעשה הרמייה והצהרת השקר של האב, נמצאת בסיכון ממשי של הוצאה למשפחת אומנה.

מתקיימות נסיבות לעריכת משפט חוזר וביטולו של פסק הדין, כאשר נכון להיום, חרף פסק הדין של בית המשפט המחוזי בדבר החזרת הקטינה לעיר xxx באיטליה ונוכח התנהלות בפועל של האב, האם והקטינה אינן זכאיות לקבל כל שירותים ממשלתיים ומוסדיים, אף ללא טיפול רפואי, רישום במוסד חינוכי ועוד.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

31 דצמבר 2019

תמ"ש 40673-08-19 פלוגית נ' פלוני

1 לאחר קבלת פסק הדין בישראל פעל האב, בניגוד להצהרותיו, להשבת הקטינה לעיר xxx.

2
3 האב הצהיר הצהרות כוזבות והציג חוזה מזויף אשר נעשה למשך חודשיים בלבד ללא אפשרות
4 הארכה. לאחרונה ניתן פסק דין לפינוי האם והקטינה מהדירה.

5
6 האב חתם על שני חוזים: האחד מזויף והשני אמיתי כשהחוזה המזויף הוא זה שהוצג בהליכים
7 בישראל.

8
9 האב פעל להוצאת צווים לשם הוצאת הקטינה לעיר xxx וזאת בניגוד לאמור בפסק הדין של בית
10 המשפט המחוזי והמשיך לעתור לקביעת משמורת על הקטינה.

11
12 בהליך באיטליה נקבעו זמני שהות מצומצמים בין הקטינה לבין האב, כאשר גם ביקורים מצומצמים
13 אלה לא מתקיימים ע"י האב.

14
15 בהליכים באיטליה האב מעלה טענות חדשות הסותרות את הטענות שהעלה בהליכים שבישראל.

16
17 האב העיד עדות שקר בהליכים שמחוץ לישראל, לרבות בהליך פלילי שהתנהל בפריז.

18
19 בהליך באיטליה מונה מומחה וקיים סיכוי שהקטינה תועבר למשפחת אומנה מכיוון שהאב לא יכול
20 לשמש הורה משמורן והאם אינה יכולה לשמש הורה משמורן בשל מצבה הכלכלי, העדר הזכויות
21 ומעמד, פינויה מהדירה והאישומים הפלילים העומדים נגדה בגין החטיפה.

22
23 לאור האמור, עותרת האם לבטל את פסק הדין וביתר שאת את ההוראה האמורה לטובת השארת
24 הקטינה באיטליה.

20.8.19 מיום החלטה

25
26
27
28 ביום 20.8.19 ניתנה החלטה וזו לשונה:

29
30 **"לפני תביעה לביטול פסק דין שניתן בתביעה על פי חוק אמנת האג (להלן-החוק)"**

31 **בטענה כי ניתן בתרמית.**

32 **לאחר עיון בכתב התביעה דומה כי זו נעדרת כל עילה.**

33 **בימים אלה ממש, נתן בית המשפט העליון פסק דין בבע"מ 5041/19 מיום**

34 **08.08.19, בו הבהיר, בין היתר, בפעם נוספת, כי הכלל המרכזי הוא החזרת הקטין**

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

31 דצמבר 2019

תמ"ש 40673-08-19 פלוגית נ' פלוני

1 לאלתר למדינה ממנה הוצא שלא כדין. עוד הובהר כי מטרת האמנה היא לספק כלי
2 מהיר ויעיל, בבחינת מענה ראשוני ומיידי, למקרה של הוצאת הקטין ממקום מגוריו
3 הרגיל שלא כדין. במילים אחרות, פסק דין בתובענה על פי החוק, מסתכם בקביעה
4 האם הילד נחטף, אם לאו (וכפועל יוצא, האם להחזירו, אם לאו). ההכרעה בהליך
5 לפי חוק אינה סותמת את הגולל על טענות הצדדים השונות בדבר טובת הקטנים,
6 אלא רק קובעת מהו המקום המתאים להכריע בהן. עם מתן פסק הדין בתובענה על
7 פי החוק, בית המשפט מסיים את מלאכתו וכל בירור אחר בעניין הקטין, נדון
8 במדינה אליה הוא מוחזר. מכאן, ספק רב אם ניתן לדון בתביעה לביטול פסק הדין
9 שניתן בתביעה על פי החוק, משעה שקביעתו היחידה היא האם הקטין נחטף
10 ובאיזו מדינה ידון עניינו. הדבר נכון ביתר שאת במקרה שלפני, נוכח עילת התביעה
11 והטענה כי פסק הדין ניתן במרמה, כאשר המרמה הנטענת איננה מתייחסת
12 לקביעת פסק הדין כי הקטינה נחטפה מאיטליה לישראל.
13 לאור מצב משפטי זה דומה כי הזירה המשפטית הנכונה לבירור טענות האם, היא
14 בבית המשפט באיטליה.
15 לאור האמור, האם תבוא ותיתן את הטעם מדוע אין למחוק את תביעתה. הודעת
16 האם תוגש בתוך 10 ימים.
17 אי הגשת ההודעה, משמעותה הסכמה למחיקת ההליך ללא צו להוצאות.
18 התיק יובא לעיוני בחלוף המועד".

תגובת האם

20 בהתאם להחלטה מיום 20.8.19 הוגשה תגובת האם.
21
22
23 לטענתה, פסק הדין היה שונה לו בית המשפט היה נחשף להצהרות השקר של האב, זיוף המסמכים
24 ומעשה המרמה. זאת, בין היתר, בשים לב לאמור בסעיף 13 (ב) לחוק.
25 עוד נטען, כי נדחה על הסף הצורך בהוכחת הדין הזר מכוח עיקרון השוויון בין הדינים, כאשר כעת
26 מוכחת עובדה הסותרת את חזקת שוויון הדינים ועפ"י הדין האיטלקי ההרשעה "בחטיפה" עלולה לגרור
27 שלילת הזכויות ההוריות, אשר תוביל להוצאת הקטינה ממשמורת ושליטת זכויות האפוטרופוס.
28
29 עוד נטען, כי בהליכים שבישראל לא מונה מומחה למתן חוות הדעת בנושא טובת הקטינה ולא נבחנה
30 המסוגלות ההורית של האב.
31
32 עוד נטען, כי האב לא פעל בהתאם להצהרותיו לפני בית המשפט המחוזי ובהתאם לפסה"ד שניתן על-
33 ידו.
34

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

31 דצמבר 2019

תמ"ש 40673-08-19 פלוגית נ' פלוגי

לו כל העובדות האמורות היו מונחות לפני בית המשפט, פסק הדין היה שונה.

התנהלות דיונית לאחר הגשת תגובת האם

נוכח עתירת האם להמשיך בהליך זה, ועל אף הספק בקיומה של עילת תביעה, ניתנה החלטה מ-5.9.19 המורה לאם לתקן את כתב התביעה על דרך של צירוף תצהיר ותרגום מסמכים.

ביום 2.10.19 הגישה האם בקשה, בה עתרה להאריך את מועד הגשת כתב התביעה המתוקן ובקשתה נתקבלה.

ביום 24.10.19 הגישה האם בקשה נוספת בה עתרה להאריך את המועד להגשת כתב התביעה המתוקן ובקשתה נתקבלה.

ביום 29.10.19 הוגש כתב תביעה מתוקן ובו ביום ניתנה החלטה, המורה על הגשת בקשה מתאימה במקרה בו כתב ההגנה לא יוגש במועד.

לאחר חלוף של 50 ימים ממועד מתן ההחלטה מיום 29.10.19 ומשלא פעלה האם כאמור בהחלטה זו, נשלחה ביום 18.12.19 התראה על מחיקת הליך מחוסר מעש.

בעקבות משלוח ההתראה על מחיקת ההליך מחוסר מעש, הגישה האם בקשה למתן פסק דין בהיעדר הגנה וביום 25.12.19 נתנה כבוד הרשמת אורית אביגיל יהלומי החלטה בלשון זו:

"הבקשה נדחת.

1. ראש וראשון יצוין כי בניגוד להוראות התקנות, לא צוין בכתב התביעה מהו מענו של הנתבע.

2. מאישור המסירה שצורף עולה כי הנתבע גר באיטליה, ומשכך היה על התובעת להגיש במקביל להגשת התביעה, בקשה מתאימה להיתר המצאה לחו"ל, מכוח הוראות תקנה 500 לתקנות סד"א וזאת בין היתר על מנת לרכוש סמכות בינלאומית לדון בתביעה, ורק לאחר מכן לבצע המצאה כדין של התביעה בצירוף הזמנה לדין לידי נתבע באיטליה, כאשר לבקשה לא צורף כל אישור מסירה כדין חתום ע"י הנתבע.

3. לא זו אף זו, בהתאם להוראות תקנות המצאת מסמכים לפי אמנת האג 1965 תשל"ו-1975, איטליה כלולה ברשימת המדינות בתוספת השנייה, ומשכך אף סבורני

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

31 דצמבר 2019

תמ"ש 40673-08-19 פלוגית נ' פלוני

1 כי קיימת חובה לבצע המצאה לחו"ל אך ורק בהתאם לפרוצדורה הקבועה בתקנות,
2 ומשכך ההמצאה הנטענת אינה המצאה כדין ולא ניתן מכוחה לקנות סמכות בינ"ל
3 לדון בתביעה.
4. בנסיבות אלה היה על ב"כ התובעת לבצע המצאה כאמור, באמצעות משרד
5 המשפטים בהתאם לאמנות הבינלאומיות עליהן חתומה מדינת ישראל. ב"כ
6 המבקשת יפנה אל הנהלת בית המשפט – המחלקה לסיוע בין מדינות רחוב כנפי
7 נשרים 22 ירושלים טל' 074-7481836/56.
8 5. לאור האמור לעיל – הבקשה נדחית".

9
10 ביום 29.12.19 הגישה האם בקשה לקביעת מועד לדיון או למתן החלטה אחרת – היא הבקשה שלפניי.
11
12 האם הודיעה כי תפעל בהתאם להחלטת כבוד הרשמת בכל הנוגע להמצאת כתב התביעה והוסיפה כי
13 ההמצאה בוצעה, האב מודע להליך ויש מקום לקבוע מועד לדיון. עוד הוסיפה האם, כי בהעדר הוראה
14 בדבר דרך ביצוע ההמצאה, ההמצאה בוצעה בהתאם לתקנה 1259 לתקסד"א תשמ"ד-1984 (להלן –
15 "התקנות").

הכרעה

16
17
18 לאחר עיון נוסף בכתב התביעה ובמסמכים המתורגמים שצורפו, הגעתי למסקנה כי יש מקום כבר
19 בשלב זה לסלק את התביעה על הסף הן מכוח תקנה 100 (1) לתקנות והן מכוח תקנה 101 (1) ו-(2)
20 לתקנות.
21 לא אחדש אם אומר כי סילוק של תביעה על הסף ייעשה במקרים חריגים ובית המשפט מחויב אפוא
22 לנהוג בבקשות לסילוק על הסף "בזהירות רבה ולהשתמש בסמכותו רק במקרים קיצוניים ויוצאי
23 דופן" ראו: ע"א 35/83 חסין נ' פלדמן, פ"ד לז(4) 721, 724.
24
25

26 האפשרות של סילוק התביעה על הסף היא מצומצמת אך אינה בלתי אפשרית ראו: רע"א 2022/07
27 הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ נ' אר און השקעות בע"מ, (פורסם בנבו בתאריך 13.8.2007)
28 ובמקרים מתאימים לבית המשפט זכות ולעתים אף חובה לסלק תביעות על הסף השוו: רמ"ש (מחוזי
29 ב"ש) 4184-10-15 מיום 28.12.15 (פורסם בנבו); תלה"מ 18-05-10726 מיום 6.9.18 (פורסם בנבו).
30 זאת לשם מניעתם של הליכי סרק, הטרדת בעלי הדין שכנגד והעמסת יומנו של בית המשפט ראו: ת"א
31 (מחוזי (ת"א) 24386-01-17 אלבויראת ואח' נ' ז אלביראת ז"ל ואח' מיום 22.05.19 (פורסם בנבו).
32

33 הוא הדין במקרה שלפניי.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

31 דצמבר 2019

תמ"ש 40673-08-19 פלונית נ' פלוני

ראשית, מטרת החוק הוא לספק כלי מהיר ויעיל, בבחינת מענה ראשוני ומיידי, למקרה של הוצאת
הקטין ממקום מגוריו הרגיל שלא כדין **ראו: סעיף 1 לאמנה; בע"מ 5548/14 מיום 2.10.14 (פורסם
בנבו); בע"מ 5041/19 מיום 8.8.19 (פורסם בנבו)**. במצב דברים זה, ולנוכח אופי ההליך, ספק בענייני
אם ניתן לדון בתביעה לביטול פסק הדין שניתן על פי החוק. הדבר נכון ביתר שאת במקרה בו התביעה
שהוגשה "במרחק" של למעלה משנה מהמועד בו ניתן פסק הדין ואין צורך להכביר במילים כי "מימד
הזמן" הוא קריטי בהתייחס לילדים **ראו: בע"מ 4746/13 פלונית נ' עו"ס לחוק הנוער [פורסם בנבו]
(4.7.13) (להלן: פלונית); דנ"א 9201/08 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו] (5.4.09)**.

שנית, פסק הדין אשר ניתן על פי החוק, קובע את "הזירה המשפטית" בה תתברר התביעה למשמורת.
בתוך כך נקבע כי:

" במסגרת ההליך על פי האמנה, אין בית המשפט נדרש לשאלת טובת הילד במובן
הרגיל ולא לשאלת המשמורת הקבועה על הילד (בש"א 1648/92 טורנה נ' משולם,
פ"ד מו(3) 38, 45 (1992) (להלן: עניין טורנה)), מאחר שבית המשפט של מקום
מגוריו הרגיל של הקטין הוא שיטפל ויכריע בנושא המשמורת (עניין רו, בעמ' 345)".
ראו: בע"מ 2499/18 מיום 14.05.18 (פורסם בנבו)

על כן, ספק אם ניתן להידרש לתביעה לביטול פסק הדין, שמשמעותה עריכת משפט חוזר, משעה
שעסקינן בפסק דין אשר ניתן על פי החוק וכאשר הקטינה מושא ההליך, הוחזרה כבר למדינה בה ידון
עניינה. זאת מכיוון שמשמעות הסעד המבוקש הינו השבת הקטינה לישראל והקטינה אינה כ"חפץ"
המועבר מיד ליד חדשות לבקרים ויציבות בחייה הינה מהמפורסמות שאין נצרכות לראיה **ראו:
עמ"ש 15-04-15617 מיום 16.07.15 (פורסם בנבו)**.

שלישית, הקטינה שגילה 3 שנים ו-9 חודשים, הוחזרה לאיטליה לפני שנה לערך. על אף שהתביעה
הוגשה בחודש אוגוסט 2019, האם טרם מסרה את כתב התביעה לאב. במצב דברים זה וכל עוד לא
הגיש האב את כתב ההגנה, לא ניתן להיעתר לבקשתה לקבוע מועד לקדם משפט **ראו: תקנה 141
לתקנות**.

רוצה לומר כי עד אשר תתברר תובענה זו – ואין עסקינן בתובענה על פי החוק כך שלא חלות על בירורה
התקנות המיוחדות הקבועות **בפרק כ"ב 1 לתקנות** והיא תתברר על פי סדרי הדין הרגילים – סביר כי
הקטינה, בשים לב לגילה, תבלה את מרבית חייה "הבגירים" באיטליה ושם תשתלב. על כן, לא ניתן
להעריך את הנזק שייגרם לקטינה ככל שתתקבל תובענה זו שלפניי.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

31 דצמבר 2019

תמ"ש 40673-08-19 פלוגית נ' פלוני

רביעית, באיטליה מתנהל הליך משפטי בעניינה של הקטינה ועל פי האמור בכתב התביעה, הוא מצוי בעיצומו. המצב בו יתנהל הליך מקביל בישראל, ויינתנו בו החלטות המנוגדות או הסותרות את ההחלטות של בית הדין באיטליה, הוא מצב שאינו ראוי.

בעניין זה נפסק בבע"מ 9769/09, פלוגית נ' פלוני (פורסם בנבו) כי:

"ככלל, אין זה ראוי לדון בענייני משמורת הקטין במנותק ממקום מגוריו, והרחק מסביבת חייו הטבעית. הדיון במשמורת במקום המגורים הרגיל של הילד משרת את טובתו, שכן שם מצויים הפלוגיתם ואנשי המקצוע שיכולים לסייע לביהמ"ש בקבלת החלטה ראויה בדבר משמורת. שם ניתן לבחון את מאפייני אורח חייו של הילד, את צרכי חינוכו והתפתחותו, ולגבש הסדרי משמורת שיהיו גוזרים על פי מידותיו, בהתחשב בשגרת חייו, לבל תופר מעבר למידה הראויה עקב הפירוד שחל בין הוריו".

חמישית, התביעה אינה עומדת בדרישות של עריכת משפט חוזר. הפסיקה הכירה באפשרות של "משפט חוזר" בתחום האזרחי אך ורק במקרים חריגים וקיצוניים של תרמית או גילוי ראיות חדשות, שלא ניתן היה להשיגן בשקידה ראויה לפני מתן פסק הדין הסופי, ושיש בהן כדי לשנות מיסודו את תוצאות פסק הדין ראו: ע"א 4682/92 עזבון המנוח סלים עזרא שעה נ' בית טלטש, פ"ד נז(3) 366, 371.

סמכותו של בית המשפט לבטל פסק דין חלוט עומדת בסתירה לעקרון סופיות הדיון ומשכך תופעל במקרים חריגים, נדירים ובמשורה ראו: ע"א 3826/12 מיידאן נ' טורונצ'יק מיום 26.11.13 (פורסם בנבו).

טענת האם כי האב נוהג באיטליה בניגוד להצהרותיו בישראל, איננה בבחינת התרמית. התרמית נבחנת "בזמן אמת" ולא "לאחר מעשה". לפיכך, לא ניתן במבט לאחור, לקבוע כי האב התכוון לרמות את בית המשפט כאשר הצהיר את הצהרותיו.

מכל מקום, ככל שסבורה האם כי האב הפר את הצהרותיו ועל סמך הצהרות אלה ניתן פסק הדין או ככל שהאב אינו מספק צרכים – אין כל מניעה כי תגיש תביעה מתאימה לבית המשפט באיטליה שהוא הפורום הנאות לבירור טענותיה.

כידוע, דוקטרינת ה"פורום הבלתי נאות", קובעת כי בית משפט המוסמך לדון בתובענה פלוגית, רשאי להימנע מלדון בה, מקום בו קיים פורום זר הנראה כמתאים יותר לקיים את הדיון בתובענה גופה.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

31 דצמבר 2019

תמ"ש 40673-08-19 פלונית נ' פלוני

1 בהקשר זה, נקבע בבג"ץ 8754/00 רון נ' בית-הדין הרבני הגדול, נו (2) 625, 656 (2002), כי "קביעת
2 "טבעיות הפורום" היא שאלה שבשיקול דעתו של בית המשפט ותיקבע על-פי קריטריונים מקובלים
3 ובהתחשב במכלול הנסיבות, הציפיות והאינטרסים הרלוונטיים" לרבות מקום מושב הצדדים,
4 המקום בו הם מנהלים את עסקיהם, גישה למקור הראיות בתיק, ליכולת לחייב פלוניתם להגיע
5 ולהעיד בבית המשפט ולהוצאות הכרוכות בהבאתם ראו: ע"א 300/84 אימן עלי אבו עטיה נ' עיסא
6 יוסוף ערבטיסי, לט (1) 365 (1985); בע"מ 9769/09 פלונית נ' פלוני [פורסם בנבו] (20.1.2010).

7 טענת האם כי בידיה ראיות חדשות, לא זכתה להסבר מדוע לא ניתן היה להשיגן בשקידה ראויה לפני
8 מתן פסק הדין.

9
10 חלק מהטענות של האם כגון העובדה שלא מונה המומחה לבחינת מסוגלותו ההורית של האב או כי
11 לא הוכח הדין הזר, הינן טענות ערעוריות אשר כבר נדונו והוכרעו בהליכים הקודמים.

12
13 לאור כל האמור לעיל, אני מורה על סילוק התביעה על הסף.

14
15 המזכירות תסגור תיק זה.

16
17 ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

18
19 ניתנה היום, ג' טבת תש"פ, 31 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.

20
21
22

פליקס גורודצקי, שופט